

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชนจากโครงการก่อสร้าง
รถกระเช้า เชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอน: กรณีศึกษาบ้านแม่ปิง
ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผู้เขียน นางสาวอรรฉรม จิ่งหนุ่ม

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและคาดการณ์ผลกระทบทางด้านสุขภาพของ
ประชาชนจากโครงการก่อสร้างรถกระเช้าเชียงใหม่ - แม่ฮ่องสอนและเพื่อหาแนวทางหรือ
มาตรการ ในการป้องกันผลกระทบทางลบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อสุขภาพของประชาชน ในพื้นที่บ้าน
แม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ วิธีการสังเกต การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก
และการใช้แบบสอบถาม ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน
จำนวน 100 ครัวเรือน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษานำเสนอ
ในรูปแบบเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงระหว่างการก่อสร้างและภายหลังการก่อสร้างโครงการฯ อัตรา
ความชุกของโรค จะลดลงเนื่องจากประชาชนมีรายได้จากการจ้างงานทำให้สามารถเข้าถึงบริการ
ทางสุขภาพได้รวดเร็ว ลดอัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิต เนื่องจากสามารถเข้ารับบริการจากแพทย์

ผู้เชี่ยวชาญได้เร็วขึ้น คนในชุมชนมีความกระตือรือร้น ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัวมากขึ้น บุคลากรทางด้านสาธารณสุขมีการเตรียมความพร้อมในด้านเชิงรับและเชิงรุกมากขึ้น มีการพัฒนาศักยภาพ และความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์โรคติดต่อที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ เนื่องจากมีกลุ่มคนจำนวนมากเข้ามาอาศัยในพื้นที่ มีการจัดสรรงบประมาณทางการส่งเสริมสุขภาพเพิ่มมากขึ้น สถานบริการทางด้านสาธารณสุขในพื้นที่ มีบุคลากรและ เครื่องมือทางการแพทย์ที่มีความพร้อม รวมถึงมาตรการทางด้านสุขภาพใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถรองรับการให้บริการทางด้านสุขภาพประชาชนได้อย่างทั่วถึงเนื่องจากต้องรองรับคนหลากหลายเชื้อชาติที่เข้ามาในพื้นที่

แต่ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งที่มีความกังวลในเรื่องผลกระทบเชิงลบทางด้านสุขภาพในช่วงระหว่างการก่อสร้าง โดยมีความกังวลในเรื่องของการเกิดโรค ที่อาจจะมาจากกลุ่มแรงงานที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ การทิ้งของเสียและขยะที่มีสารเคมีปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำ การนำโรคที่มาจากต่างถิ่นเข้ามาในหมู่บ้านทำให้ควบคุมและกำจัดได้ยาก ชาวบ้านไม่อาจสามารถเข้ารับบริการทางสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงเหมือนแต่ก่อน เนื่องจากมีบุคลากรทางการแพทย์และสถานที่จำกัด

จากข้อกังวลดังกล่าวชาวบ้านก็ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะเพื่อหาแนวทางหรือมาตรการในการลดผลกระทบทางสุขภาพจากโครงการนั้น เช่น จัดทำทะเบียนประวัติแรงงานต่างถิ่นที่เข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ จัดทำทะเบียนคัดกรองโรค ฉีดวัคซีน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ จัดอบรม และให้สุศึกษาในการปฏิบัติตนในการสุขาภิบาลโรค สุขาภิบาลอาหารและน้ำ รวมถึงการอบรมด้านอาชีวอนามัยเบื้องต้นให้กับกลุ่มแรงงาน มีการจัดเก็บขยะที่ถูกสุขลักษณะ

Independent Study Title	People Health Impact from the Chiang Mai – Mae Hong Son Ropeway Construction Project: A Case Study of Mae Ping Village, Mae Hae Sub-District, Pai District, Mae Hongson Province
Author	Miss Orawan Jungnoom
Degree	Master of Arts (Man and Environment Management)
Independent Study Advisor	Advisor Prof.Dr.Anurak Panyanuwat

ABSTRACT

The main research objectives were to study the current public health situations of the people, to forecast any positive and negative health impacts that might be derived from the Rope Way Construction Project across Mae Ping village, Mae Hee sub-district, Pai district of Mae Hongson province, and to find out appropriate mitigation approaches to any potential negative impacts from the project.

The instruments used in this study consisted of observation items, group discussion items, in-depth interview items, and a set of questionnaires. The samples were 100 household representatives living within the village. The collected data were analysed relating to the research objectives, and then, presented descriptively.

The study results were as follows.

During and after the Rope Way project construction, it was expected that the amount and frequency of communicable diseases would be reduced, as the people would have more incomes and as a consequence, they would have better access to health services much rapidly and easier.

The sickness and death rate would be reduced as the people and sick persons would be able to access to medical services much quicker. The community members would be much eager to care for their health, while the public health officials would be ready to prepare for the medical care provision actively and proactively. There would be more capacity development with more and new knowledge continuously in order to be ready for any disease prevention within the responsible areas, because there would be more immigrants coming to the community. It was expected that more and sufficient budget for health promotion would be allocated, with sufficient personnel and medical equipment based on the new and appropriate standard. It was expected that there would be more people coming into the community that the authority would be aware of sufficient health services.

However, some samples were worried that there might be some health impacts deriving during the construction period. Some kinds of dangerous diseases might come into the community with the in-coming workers, wastages with chemical substances. Some foreign communicable diseases may be beyond the local medical service sector's capacity. The villagers might have limited access to the services because of the personnel and place constraints.

Based of the samples' worries, they participated in group discussions, resulting in finding some measures to mitigate the health impacts that might derive from the project. Those were such as recording and registering the foreign workers, and workers from outside the community, conducting the security registration system for diseases prevention, vaccination, training and providing knowledge for the community members and concerned people on food and water sanitation, disease prevention, vocational sanitation and wastage management appropriately.